

Bokmål
Voksen

BUP

BARNE-OG UNGDOMSPSYKIATRISK POLIKLINIKK

TIL FORELDRE OG SAMARBEIDSPARTNERE

Det er viktig at barn og ungdom vet litt om BUP før de kommer til oss. Brosjyrene “**Hva med meg da?**” og “**Kan BUP hjelpe meg?**” gir informasjon om BUP som er tilpasset barn og ungdom.

Bruk gjerne brosjyrene som utgangspunkt for en samtale.
Les mer på nettsidene: www.bupbarn.no og www.bupungdom.no

HVA ER BUP?

BUP er et poliklinisk spesialisthelsetilbud innenfor psykisk helsevern for barn og ungdom. Vi gir tilbud til barn og ungdom under 18 år, og deres familier.

HVEM ARBEIDER PÅ BUP?

Dere kan treffe psykolog, barnepsykiater, familieterapeut, klinisk pedagog eller klinisk sosionom. Andre yrkesgrupper kan også være representert. Noen ganger arbeider flere sammen.

Vårt kontorpersonale svarer på henvendelser og bistår med praktisk hjelp.

HVORDAN KAN BUP KONTAKTES?

Mange av vanskene barn og ungdom har, kan familien få hjelp til å løse innenfor de kommunale tjenestene; fastlege, helsesøster, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), utekontakten eller barnevernet. Ved behov kan disse instansene be om råd fra BUP eller hjelpe til med henvisning til oss.

Barn, ungdom og foreldre kan ta direkte kontakt med BUP i kriser, eller for å be om råd. Dersom det er ønskelig kan dette skje anonymt.

HVORFOR BLIR BARN OG UNGDOM HENVIST TIL BUP?

Felles for de som kommer til oss, er at de opplever følelsesmessige problemer som skaper vantrivsel og vanskeligheter i hverdagen.

Det kan handle om tristhet, angst, uro, konsentrasjonsvansker, sinne, tankeproblemer, ettervirkninger etter ubehagelige hendelser, vansker i forhold til kropp og mat, forstyrret søvn eller rusproblemer.

Ofte oppleves vanskeligheter i relasjon til andre mennesker, som foreldre, søsken, venner eller lærere.

HVORDAN ARBEIDER BUP?

Utredning:

Den første tiden bruker vi til å skaffe oss god oversikt over situasjonen til den som er henvist. Det får vi først og fremst ved å snakke med barnet/ ungdommen og foreldrene, og kanskje andre som kjenner situasjonen godt. Vi bruker også spørreskjema og tester. Når vi har fått et bilde både av det som er vanskelig og det som fungerer bra, blir vi sammen enige om hvilke områder det er viktig å arbeide videre med, og hvordan vi skal samarbeide.

Behandling:

Samtalen er den vanligste arbeidsmåten i BUP. Vi diskuterer vanskeligheter og muligheter sammen, og legger planer for en positiv utvikling.

Vi kan snakke med foreldre og barn/ungdom både sammen og hver for seg, alt etter hva som passer for de enkelte brukerne våre. Små barn er vi gjerne sammen med på lekerom. Samtaler kan inneholde rollespill, lek, skriving, maling eller tegning. Det kan være aktuelt å delta i gruppe med jevnaldrende. Noen får tilbud om medisiner.

Hvis brukerne ønsker det, kan vi samarbeide med, og gi veiledning og undervisning til de kommunale tjenestene. Vi kan også henvise videre til andre deler av det psykiske helsevernet for barn og ungdom.

Forebyggende arbeid:

BUP deltar i forebyggende arbeid med tilknytning til psykisk helse, bl.a. gjennom veiledning, undervisning og informasjonsarbeid.

HVILKE RETTIGHETER HAR BRUKERNE AV BUP?

Mange av punktene nedenfor er hentet fra Lov om pasientrettigheter. www.shdir.no/pasientrettigheter

Tilbudet på BUP er **frivillig** og **gratis**. **Reisen til BUP** dekkes av trygdekontoret i barnets hjemkommune. Brukeren dekker kun egenandelen.

Vi som er ansatt på BUP har **taushetsplikt**. Foreldrene og/ eller ungdommene må gi samtykke hvis vi skal samarbeide med andre. Dersom barn lider overlast, har imidlertid BUP meldeplikt til barnevernet.

Ungdommer som har fylt 16 år har selvstendige pasientrettigheter. Vi kan ikke ta kontakt med foreldrene uten at ungdommen har gitt samtykke til det. Viktige unntak fra dette er dersom vi vurderer at det er vesentlig fare for liv og alvorlig skade for pasientens helse, og dersom informasjon er nødvendig for at foreldrene skal kunne oppfylle foreldreansvaret.

Brukerne har full **innsynsrett** i sin journal. For barn under 12 år gjelder innsynsretten også for foreldrene. For ungdom mellom 12 og 16 år er det opp til BUP å vurdere om foreldrene skal ha innsyn. Man får innsyn i journalen ved å be sin behandler om det.

Dere har rett til **medvirkning** ved gjennomføring av behandlingen.

Man har **rett til nødvendig helsehjelp** fra spesialisthelsetjenesten, vurdert etter fastsatte kriterier. Dette skal vurderes innen 30 virkedager fra henvisningen er mottatt. Det skal gis informasjon om når behandlingen forventes å bli gitt. Hvis hjelpen ikke blir gitt innen fastsatt tid, har man umiddelbart rett til å få hjelp et annet sted.

Dersom dere ikke er fornøyd med behandlingen, har dere **klagerett**. Vi ber om at det i første omgang tas kontakt med BUPs leder. Formelle klageinstanser er **Helsetilsynet** eller **Pasientombudet** i eget fylke. www.helsetilsynet.no eller www.helsenett.no/pasientombud

Rett til fritt sykehusvalg gjelder ved planlagt undersøkelse eller behandling, ikke ved øyeblikkelig hjelp. Fastlegen henviser til ønsket sykehus. Egenandelen ved lang reisevei er høyere enn det som ellers er vanlig. www.sykehusvalg.net

Pasienter som har behov for langvarige og koordinerte helsetjenester, har rett til individuell plan. Planen skal tydeliggjøre et forpliktende samarbeid mellom brukeren, koordinator og de instanser brukeren mottar tjenester fra. www.hpp.no

PRAKTISKE OPPLYSNINGER

UTVIKLET AV BUP
NORDLANDSSYKEHUSET
BJØRG EVA SKOGØY
KRISTIN STAVNES

MED STØTTE FRA SOSIAL-
OG HELSEDIREKTORATET

www.bupbarn.no
www.bupungdom.no

DESIGN OG ILLUSTRASJON :
IBEN SANDEMOSE

